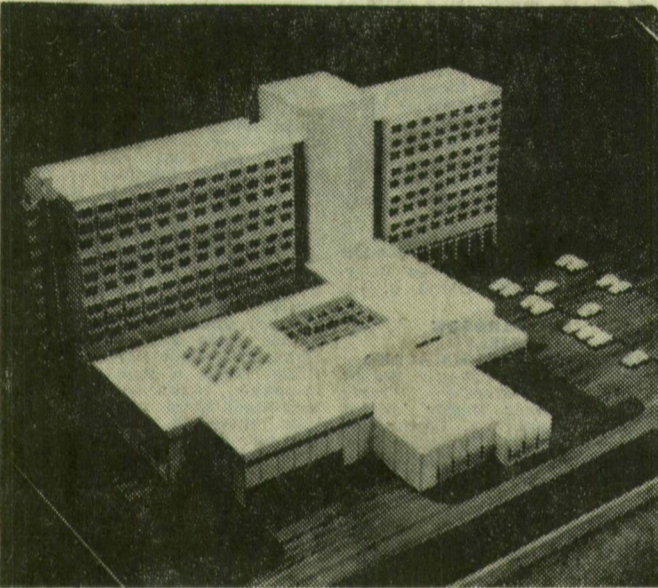

DM

röviden

Magyar szálloda Pozsonyban

A Győri Házgyár elemeiből épülő, 900 ágys, 400 szobás, új pozsonyi szálló tervezésére Finta József építóművész, a budapesti Duna Intercontinentál, valamint a Volga-szálló tervezője (LAKOTERV) kapott megbízást. Pozsony új szállodájának építését a Győri Állami Építőipari Vállalat 1974 végére fejezi be. Képünkön: A Pozsonyban felépülő szálló makettje. A budapesti „Volga”-szállóhoz hasonló épületben étterem, kávéház, 300 fős kongresszusi terem kap helyet.

MEZŐGAZDASÁGI EGYETEMEK ÉS FŐISKOLÁK VEZETŐINEK ERTEKEZLETE

A Mezőgazdasági és Élelmezéstudományi Minisztériumhoz tartozó hat egyetem és három főiskola rektorai, dékánjai, valamint párt-, szak-szervezeti és KISZ-titkárai kedden Gödöllőn, az Agrártudományi Egyetemen országos értekezletet tartottak. Dr. Szűcs Kálmán, a MÉM szakoktatási főosztályának vezetője tartott előadást az oktatás fejlesztésével kapcsolatos feladatokról. A tanácskozáson értékelték többek között a felvételi vizsgák tapasztalatait, megvitaták a vizsgák korszerűsítésével, a tananyag csökkentésével kapcsolatos feladatokat, valamint a továbbképzés helyzetét, problémáit.

PALMETTA-SÖVÉNYALMA

Közel egy évtizede kezdték meg a Kertészeti Kutató Intézet érdeklődésű telepén a Palmetta-sövényalma termesztési kísérleteit. A termesztésben most fejeződött be a szüret, s a sövényalmából 50-60 százalékkal több termést, mint a fákon nevelt gyümölcsből.

Skót vendég

Egy angol családhoz skót vendég érkezik. A házigazda üdvözlő, majd megjegyzi:

— Az utolsó leveleiben, amelyben írtad, hogy jössz, azt is megírtad, hogy hozol nekünk egy tyúkot ajándékba.
— Igen, ez így is volt — válaszolja a skót. — De közben sikerült meggyógyítani.

BUNDÁK KALAPOK

Jövőre várhatóan mintegy 100 ezer darab különféle bundát, ugyancsak 100 ezer darab szőrmesapkát, kalapot, 130 ezer darab szőrme-gallért és 320 ezer pár kesztyűt állítanak elő a Pannónia Szőrmekikészítő és Konfekció Vállalat gyáraiban. A termékeknek mintegy 60 százaléka exportra kerül, a világ 30 országába. A jövő évi exportajánlatot kedden Budapesten, a Technika Házában bemutatták a külkereskedelmi partnereknek és a sajtó munkatársainak.

KORUNK TUDOMÁNYA

A József Attila Tudományegyetem, a TIT és a Bartók Béla művelődési központ ismeretterjesztő előadássorozatának első programján holnap, csütörtökön este 6 órakor dr. Straub F. Bruno akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke tart előadást, Biokémia a tudomány-technikai forradalomban címmel, az egyetem Dugonics téri aulájában. Bevezetőt mond dr. Szalay István tanszékvezető egyetemi tanár, a biológiai tudományok doktora.

Kalapdivat

Az őszi-téli kalapdivatból: fekete girardi kalap, sárga szalaggal.

Galamszerelem és tévévétel

Úgy tűnik, hogy a technikai forradalom a bioszféra hagyományos életritmusát sem hagyja érintetlenül. Az utóbbi évek mind gyakoribb megfigyelései szerint ugyanis a vadgalambok, illetve a balkáni kacagó gerlek felhagyak az ősi fészékpítési technológiájával. „Családi tűzhelyüket” újabbán előszeretettel barkácsolják össze apróbb fémhulladékból, vékonyabb drótszalakból.

A galamszerelem e sajátos modernizálódása azonban olykor számunkra meglehetősen kellemetlenséget okoz. A villamos távvezetékek szigetelő csigái közé telepített „fémfészkek” miatt már többször keletkezett „rejtélyes” zárlat, sőt nemrégiben Pomáz környéki és a felsőgallai tv-nézők is törhették a fejüket, mielőtt észük szét a kép szinte állandó jelleggel, éppen az olimpiai játékok közvetítése

Fehér holló

Semmi ellenzékiesség nincsen abban, hogy fehér hollóról kezdek beszélni, amikor az újságok világa most fekete hollóval van tele. Azt akarom csak mondani, nagyon a szívem szerint beszél a posta. Csálódik, aki azt hiszi, fordítok majd egyet a szón, megcsűröm, megcsavarom, és a végén valami csúnyát mondok. Szándékom tiszta, mint a patyolat.

Örvendezésemet akarom lelken-dezve belekürtölni a világba, csak olyan egyszer kunkorodó postás trombitával. Avval, hogy Szilágyi Örszébet Prágába röppenő, és éjjelen már ablakán kocogó hollója kopogja bele az én fejembe is, máséba is, hogy gyorsabb akar lenni a posta, nekem nagy öröm. Ugye, emlékeznek a balladára? Volt kezdetben a „Hét nap elegendő”, csak az elvívésre. Nagyon lépett a világ, a licitáló másik futár szebbet ígért: „Viszem én, / Hozom én / Válaszát három nap.” Be kell látnunk, két versszak között ekkorát a mi post-

tánk nem tudott változni. Hogyne örülnék, ha most fokozatokat átugorva jön a fekete holló! Ha gyorsaságát nem is, igyekezetét akarja kopírozni Máttyás anyja madarának. Csöndben reménykedem csak, mert erről nem szól az írás, egyszerű talán a táviratra is rajzolnak ilyen szépen nevelt, csupaszem hollókat.

Eddig az én fehér kopogóm még hallgat, tehát nem is ez az én igazi beszélőm. Pedig itt van az is. Avval hozott ünnepet énám a posta, hogy nem említi lesántult fél szóval se: amennyiben kedves ügyfelünk..., azt se, hogy: kötelek mindenki... Ilyen még nem volt! Ajánl a posta, kér a posta, cserébe figyelmességet ígér, gyorsaságot remélt, de nem fenyeget. Talán egy szolgáltató — lám csak! Ki se tudjuk mondani, hogy embereket szolgáló, csak szolgáltató — cég sincsen, amelyik ne úgy vezetne volna be korszakos változásait, hogy előbb törvénykönyvbe ne vésette volna, akár Hammurabi a maga átkait, mi vár a kuncsaftra, ha esze kerek ez tán is a régi vágáson jár.

Tévébeli nyilatkozatában a posta embere kerek kimondta: nem terveznek, és nem alkalmaznak szankciót. Ez a fehér holló, kérem

szépen. Istenek haragja nem száráram, ha utcasarkon írom a levelet, és négy jegyű irányító szám helyett csak három jut az eszembe.

Lehet, miért ne lehetne, megeshetett az is, hogy éppen szabadságon volt a vállalati jogász, és ügyleti ügyekben járhatlan civil fogalmazott helyette. Lelki egyensúlyomat távolléteben adta akkor vissza, további jó pihenést kívánok érte. Nem vagyok postás, de akkor is nagyot dobant a szívem, amikor hallottam, hogy a postások se csattanó vezény-szóként kapták a parancsot. A legfőbb postás a legkisebbnek is nevére címzett levelet küldött, és megkérte, segítsen a hollónak. Pedig joga lenne a vezérgazgatónak kiadni a hangos jobbra átot, balra átot, egyszerűbb is lett volna szolgálati közleményként beolvasni valahol a levelelosztóban, bölcs az az ember, aki mégse tette.

Életünk útjait annyi zebrával főtötték már tele, jól esik ilyen is hallani. Annyi történt tehát, hogy a kopogó fekete holló színrelépésével nagyon ritka párjaként hófehér, tiszta, jószándékú fehér holló is született. De jó is lenne szaporítóba fogni.

Horváth Dezso

ONCZAY CSABA GORDONKAESTJE

A filharmónia C kamarabérlési sorozatában Onczay Csaba gordonkaestjét rendezik meg holnap, csütörtökön este 8 órai kezdettel a Tömörkény gimnázium és művészeti szakközépiskola Lenin körúti nagytermében. Közreműködik az iskola dr. Mihálka György vezette kórusa, Varga Csilla és Deák Tibor zongoraművészek. A műsoron Kodály, Brahms, Debussy, Farkas Ferenc, Szőnyi Erzsébet, Bárdos Lajos, Balázs Árpád és Sugár Rezső művei szerepelnek.

ELSŐKÖNYVES KÖLTŐK ESTJE

Az Írószövetség a tavalyi kezdeményezés sikeréből kiindulva idén is megrendezi azoknak a versesköteteknek vitáját, amelyek fiatal költők első könyveiként láttak napvilágot ebben az évben. Ezen az őszön először Apáti Miklós, Kertész Péter és Veress Miklós költői estjét rendezték meg tegnap, kedden este az Írószövetség Bajza utcai klubjában. A költők verseit Szentpál Mónika előadóművész mondta el. A hagyományokhoz híven három kritikust mutatott be a fiatal lírikusokat közönségüknek. Az első kötetes költők bemutatásának szentelt sorozat végén összegző kritika méri majd fel a korosztály idej munkásságát.

ISKOLA-FOGÁSZAT

Dorozsmán, a központi általános iskola épületében orvosi rendelőnek átalakítottak egy helyiséget, és az iskola-fogászatához szükséges eszközökből, felszerelésekből 42 ezer forint értékűt már beszereszték.

ÚJ BUSZPÁLYAUDVAR

A Zala megyei Lentiben Tapolczay Kálmán, és a Volán Trósz vezérgazgatója kedden felavatta és ünnepélyesen átadta a forgalomnak az új autóbusszpályaudvart.

A TÉL ELSŐ HÍRNÖKEI

Európa északi tájairól megérkeztek a tél első hírnökei, a fenyőrigók és a süvöltők. A fenyőrigók egyelőre csak a határban láthatók, de ha az időjárás keményebbre fordul, kisebb-nagyobb csapatokba verődve megjelennek majd a városokban és a falvakban is. Az északi tájak madárvendégeinek októberi érkezése korai telet jelez.

NAPÓRÁK ADATAI

Tudományos műkincseink felmérését segítő adatgyűjtést kezdett a szegedi Uránia csillagvizsgáló. Munkatársai kérik azokat, akiknek tudomásuk van régi épületek falán levő napórákról, esetleg asztali, vagy zsebnapóra van a birtokukban, hogy e műszerekről — méretéről, anyagáról, készítésének körülményeiről — tájékoztatassák őket a Rerich tér 1. szám alatti címükön.

Képrablás Prágában

Az ország legjobb bűnügyi szakértőinek bevonásával, hatalmas apparátussal nyomoz a prágai rendőrség Csehszlovákia mindezülig legnagyobb képrablásának elkövetői után. Csak most vált ismertté, hogy október 20-ra virradó éjszaka a Hradszin téri Nemzeti Galériából eltűnt az európai

festészet három kivételes értékű alkotása: Franz Halsnak egyik portréja, El Greco Krisztusa és Tintoretto Jeromos című műve.

Az eddigi vizsgálat alapján megállapították, hogy a tolvajok, feltehetően ketten, a galéria bezárása előtt elrejtőztek az épületben, hatástalanították a vezérlő berendezést, majd fellopakodtak a második emeletre. Itt bejutottak az európai gyűjtemény termeibe, kivárták azt a pillanatot, amikor az éjjeli teremőr nagyobb távolságra tartózkodott, s megkaparintották a képeket. Az olajfestményeket kíméletlenül kimetszték a keretből. Az ablakon át kötélre ereszkedtek le, és a sötétben kerekre oldották. Szakértők az eltűnt festmények értékét 2 millió 800 ezer dollárra becsülik.

A prágai képrablás lázba hozta a csehszlovák közvéleményt. Az újságok részleteiben közlik a népszerű művészettörténészek és festők felháborodott nyilatkozatait. A képtárat néhány napra bezárták. Az Interpol statisztikája szerint pénzen és gépkocsin kívül a bűnözők leggyakrabban műtárgyakat lopnak. Az utóbbi tíz évben a világ különböző részein eltulajdonított műtárgyak értéke — szintén az Interpol becsülése — egymilliárd dollárra tehető.

Állati bosszú

Óvó bácsik és „óvoncok”

Ki gondolná ma, amikor az évről évre létesülő több ezer óvodai hely is kevés, hogy már a múlt század második felében milyen keresettek voltak az óvodák. Az első magyarországi óvodát, Brunswick Teréz grófnő „angyalkertjét” ezernyelcszázhuszonnyolcban állították fel Budán. Csakhamar társaság alakult az óvodák országos fejlesztésére. Az elsők között az 1830-as években nyílt meg Esztergomban is a kisdiednevelő intézet. Ez csak néhány évig működött, majd a 60-as évek elején munkához kezdett az esztergomi kisdiednevelő társulat, az ország egyik legrégebbi ilyen intézménye.

A város óvodáinak történetét Hegedűs Raymund tanítóképző intézeti tanár, Esztergom oktatási múltjának kutatója dolgozta fel. Érdekes, hogy már akkor felismerték az óvoda pedagógiai szerepét és társadalmi szükségességét. A társulat jegyzőkönyvei így szólnak arról: „... a nevelészet az ifjúságnak zsenge korától veszi kezdetét”. A társulat alapszabálya nemcsak azt határozta meg, hogy

másfél éves kortól hatéves korig gondozza, óvja a gyermekeket, hanem kimondta azt is, hogy „a kisdiedek az olvasás, az írás és számolás elemeinek ismereteire oktatassanak”.

Az óvoda iránti érdeklődést bizonyította, hogy már az indulásnál, az 1860-as években 290 volt az esztergomi „óvoncok” száma. Tíz év múlva a hercegprímás a város külső kerületében, a szegényebb néposztály gyermekei részére ingyenes óvodát nyitott „az irtalmatlanok anyai gondviselése alatti”. Itt rövid két hónap alatt 200-nál több gyermeket helyeztek el.

1886-ban a harmadik óvodát a maiakhoz hasonló céllal készülték megnyitni: „A kicsinyek szabott mód- és rendben óvatnak; tehetségük rendszeresen fejlesztetik, s az elemi oktatáshoz előkészítetik”.

A korabeli óvodák érdekességéhez tartozik még, hogy az első óvodavezető, Németh Antal „óvó úr” mellett a gyermekek felügyeletét is „óvó bácsik” látták el. Az első női óvodavezető csak a századfordulóra került az esztergomi óvodák élére.

DÉLMAGYARORSZAG

A Magyar Szociális Munkáspárt Szeged városi Bizottságának napilapja. — Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 9, vasárnap 12 oldalon. — Főszerkesztő: F. Nagy István. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 13-535, 13-003. — Felelős kiadó: Kovács László. — A lapot nyomja: Szegedi Nyomda, Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 26. sz. — Index: 29 053. — Előfizetési díj egy hónapra 20 forint.